

**ПЕРШИЙ ЗАСТУПНИК СЕКРЕТАРЯ
РАДИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ**

01601, Україна, м. Київ, вул. Командарма Каменєва, 8. Тел.: /044/ 255-06-53

30.04.2015 № 1344/13-4-15

**Державний концерн
“Укроборонпром”**

*Щодо скрутного фінансово-
економічного стану на
Харківському ДАВП*

З метою інформування надсилаємо показники діяльності Харківського державного авіаційного виробничого підприємства.

Додаток: на 6 арк. в 1 прим., тільки на адресу.

О. ГЛАДКОВСЬКИЙ

0005568

ДОВІДКА

В травні 2008 року Харківське державне авіаційне виробниче підприємство перебувало у важкому фінансовому стані та стрімко втрачало свій ринковий, кадровий та технологічний потенціал. Внаслідок допущених у період 2006-2008 рр. порушень, підтверджених плановою документальною перевіркою КРУ за період з 01.04.2006 по 31.03.2009 р., відбулося зменшення обсягів виробництва та реалізації продукції, повністю припинено будівництво літаків за підписаними контрактами. Зокрема, не зважаючи на отримані протягом 2004-2006 рр. попереднім керівництвом кошти від замовників та комерційних банків, було накопичено борги перед працівниками та постачальниками, стрімко скорочувалась чисельність робітників, розірвано технологічний ланцюг виробництва. Підприємство втратило спроможність самостійно обслуговувати банківські кредити. Протягом трьох з половиною років підприємство не передало замовникам жодного із 9 літаків, за якими попередня адміністрація отримала передоплати, що призвело до втрати довіри існуючих та потенційних замовників авіатехніки. Загальна сума боргів сягала 2,4 млрд. грн.

Враховуючи стратегічне значення авіаційної галузі, у 2008 р. відбулось два засідання РНБО України, на яких було прийнято рішення щодо виведення ХДАВП з важкого фінансового стану. З метою виведення ХДАВП з кризового стану було розроблено два інвестиційні проекти, реалізація яких підтримувалась розпорядженнями КМУ від 22.04.2009 №№ 447 та 476. В результаті вжитих керівництвом підприємства антикризових заходів вдалося:

- реформувати систему управління підприємством, погасити заборгованість із заробітної плати, призупинити відтік кваліфікованих кадрів,
- реструктуризувати більшість кредитів перед банками за накопиченими боргами за кредитами та відсотками,
- ліквідувати «вузькі місця» виробництва та поставити літаки до Лівії, Лаосу та Єгипту за борговими контрактами, що дозволило відновити довіру потенційних замовників.

Завдяки реалізації першого інвестиційного проекту у 2009 році підприємство втричі збільшило обсяги виробництва та реалізації продукції, було розпочато набір кваліфікованих кадрів, покращені маркетингові перспективи заводу.

Основні фінансово-економічні показники роботи підприємства характеризуються наступними даними:

Показник	од. виміру	2011	2012	2013	2014	2015 (прогноз)
Обсяг виробленої продукції	тис. грн.	278 288	348 003	305 412	371 360	692165
Темпи зростання до попереднього року	%	178	125	88	122	136
Обсяг реалізованої продукції	тис. грн.	292 649	357 660	311 491	331 256	692 165
у т.ч. на експорт	тис. грн.	259 480	334 259	286 798	307 536	442 986
Темпи зростання до попереднього року	%	185	125	87	107	212

Проте, не всі заплановані заходи були виконані в повній мірі, що призвело до суттєвого порушення процесів оздоровлення підприємства. Зокрема, розпорядженням КМУ №476 від 22.04.2009 передбачалося виділення коштів з Державного бюджету на виплату відсоткового доходу за облігаціями ХДАВП, але ці кошти підприємству не виділялися. **Навпаки, з обігових коштів ХДАВП було вилучено 155,0 млн. грн., які мали своє цільове призначення.** Внаслідок цього вилучення коштів ХДАВП у 2010 році залишилось без обігових коштів та було зірвано виробничу програму 2010 р. Зокрема, не було добудовано 2 літака до Лівії (за контрактом з ДГЗВП «Спецтехноекспорт») та 1 літак до ВАТ «Укртранслізинг». Також не були створені заділи на 2011 р.

В цих умовах підприємство розпочало успішну роботу на ринках Туркменістану та Казахстану. Протягом 2011-2014 рр. до цих країн було поставлено по 2 літаки Ан-74, наразі співпраця триває. Стрімко збільшити обсяги виробництва та прискорити виробничий процес в цей період ХДАВП не змогло внаслідок відсутності обігових коштів.

Підприємство вело протягом 2010-2014 рр. переговори на поставку авіатехніки до країн Африки та Азії, проте відчувало неможливість отримання державних гарантій за експортними контрактами, необхідних для отримання передоплати від замовників та відсутність довгострокового фінансування комерційних банків, які б могли поповнити обігові кошти ХДАВП в умовах відсутності державних гарантій. В умовах не вирішення питань фінансування будівництва літаків та отримання передоплати від потенційних замовників, підписання контрактів, нажаль, не відбулося.

Важливою складовою заходів з виведення підприємства з кризи є формування державного замовлення на авіатехніку, особливо – в умовах падіння зовнішнього попиту. Проте, не зважаючи на численні звернення

підприємства та рішення Уряду, державне замовлення не було сформовано. Це також негативно вплинуло на процес оздоровлення підприємства та виходу на беззбиткову діяльність.

З метою реалізації раніше прийнятих рішень Уряду та нормалізації роботи підприємства, ХДАВП неодноразово вносило на розгляд Мінфіну України, Мінекономрозвитку, наступні пропозиції, які потребують вирішення та підтримки на державному рівні:

1. Головне питання, яке наразі потребує вирішення – це забезпечення підприємства державним замовленням, що передбачалося Державною програмою активізації розвитку економіки на 2013-2014 роки, затвердженою Постановою КМУ від 27 лютого 2013 р. № 187.

— Підприємство здатне поставити для потреб оборони країни багатофункціональні літаки Ан-74, здатні виконувати транспортні, рятувальні функції та функції патрулювання територій, пасажирські Ан-140. Також на замовлення держави підприємство може виготовити дуже легкі літаки для навчання льотчиків ХА3-30 та безпілотні літальні апарати для розвідки та спостереження.

Формування державного замовлення сприятиме підвищенню обороноздатності нашої країни та дозволить завантажити виробничі потужності підприємства під час тимчасової втрати зовнішніх ринків.

Частина коштів від розміщення державного замовлення буде використана на оплату боргів за енергоносії, виплати заробітної плати та здійснення відрахувань до бюджету та соціальних фондів.

Також на сьогоднішній день залишились питання погашення боргів, які утворилися у минулі періоди.

2. В 2015 р. настає строк виплати облігацій на загальну суму 1 167,0 млн. грн. та відсоткового доходу на суму 142,05 млн. грн. При цьому підприємство не має на даний час вільних обігових коштів для виплати вказаної суми. Враховуючи надану державну гарантію, вважаємо за доцільне передбачити в державному бюджеті кошти на своєчасну сплату вказаних сум шляхом поповнення статутного фонду ХДАВП, що призведе до поліпшення фінансового стану підприємства.

3. Необхідно вирішити питання щодо надання допомоги підприємству у погашенні боргу перед:

- банком-нерезидентом (State Street Bank, Лондон). Згідно рішення Лондонського міжнародного арбітражного суду підприємство має сплатити на користь банку борг у сумі 7,7 млн. євро. Додатково згідно рішення суду нараховуються відсотки у розмірі 1,49 тис. євро за кожен день прострочення

виконання рішення суду, починаючи з 11.02.12 р. У разі не вирішення питання погашення заборгованості перед банком до кінця 2015 року, сума цих додаткових відсотків складатиме 2,11 млн. євро. При цьому, виконання рішення міжнародного арбітражного суду може призвести до арештів державного майна за кордоном та арешту активів ХДАВП в Україні;

- та перед фізичною особою, яка виступала поручителем за кредитом у 2007 р у сумі 25,0 млн. грн. (згідно рішення суду Харківської області).

Питання погашення цих боргів може бути вирішеним шляхом надання коштів з Державного бюджету України.

4. Необхідно вирішити питання щодо погашення боргу ХДАВП перед бюджетом та позабюджетними фондами, який було утворено у попередні періоди. Це питання можливо вирішити шляхом прийняття Верховною Радою Закону України «Про деякі питання заборгованості Харківського державного авіаційного виробничого підприємства та забезпечення його стабільного розвитку» (проект Закону розроблений фахівцями Міністерства промислової політики України та ХДАВП).

Аналогічні заходи вже було реалізовано по відношенню до підприємств оборонно-промислового комплексу, але, на зважаючи на численні звернення до органів влади, до переліку цих підприємств ХДАВП не було включено.

5. Необхідно прийняти рішення щодо перенесення строку погашення безвідсоткового кредиту, отриманого ХДАВП у 2009 р. зі Стабілізаційного фонду України терміном до 2019 р. Міністерством промислової політики України листом від 21.05.2014 р. за № 13/2-3-1073 внесено на розгляд Уряду України відповідний проект розпорядження КМУ «Про внесення змін до розпорядження Кабінету Міністрів України від 22 квітня 2009 р. № 447», який на даний час розглядається Міністерством фінансів та Міністерством економічного розвитку України.

Нажаль, наявність вказаних боргів та необхідність їх обслуговування призводить до відволікання фінансових ресурсів підприємства на невиробничі потреби та ставить під загрозу виконання виробничої програми 2015 року.

Окрім того, підприємство потребує на регіональному рівні (на рівні

На даний час колектив ХДАВП продовжує докладати всіх зусиль щодо стабілізації фінансово-економічного стану підприємства, розширення номенклатури виробів та ринків збуту продукції. Зокрема, маркетинговою службою напрацьований портфель замовлень на 2015 рік:

Замовник	Предмет договору
МВС Казахстану	Поставка літака Ан-74 та авіамайна
МО Єгипту	Поставка авіамайна, послуги з обслугов.
МО Туркменістану	
ПАТ «Мотор-Січ», Україна	Поставка агрегатів вертольотів, чинна угода, поставки згідно виробничих графіків
ДП «АНТОНОВ», Україна	Поставка центропланів Ан-158, чинна угода, поставки згідно виробничих графіків
Разові замовлення, Україна	Літакобудівна та різна громадянська продукція

Окрім того проводиться системна робота в наступних напрямках:

- продовження співробітництва з Казахстаном (підтверджена потреба в 14 літаках) та Туркменістаном;
- розширення присутності на африканському ринку (укладено контракт на поставку одного літака Ан-74, з перспективою розширення співробітництва до 3-х літаків);
- виробництва літаків ХАЗ-30 та ХАЗ-30СХ, безпілотних літальних апаратів (БПЛА) виробництва агрегатів до вертольотів МСБ-2 та МСБ-8 для ВАТ «Мотор-Січ»;
- розпочато програму розробки легкого літака на 6-10 місць в співпраці з Польщею,
- подано документи на участь у тендері на поставку 4 літаків до країн Латинської Америки,
- проводиться передконтрактна робота з представниками компаній КНР;
- проводяться переговори з Урядом Афганістану щодо поставки 2-х літаків;
- проводяться переговори щодо поставок до Королівства Саудівська Аравія до 24-х літаків типу Ан-74 за умови заміни навігаційного комплексу.

Завдяки реалізації цих заходів держава отримає додаткові валютні та податкові надходження від експортних контрактів ХДАВП, створиться мультиплікативний ефект розвитку суміжних галузей країни.

**Фінансово-економічні показники діяльності
Харківського державного авіаційного виробничого підприємства
ЄДРПОУ 14308894**

№	Найменування показника	од. виміру	Рік, який передус звітному (2013)	Звітний рік (2014)
1	Обсяг виробленої продукції (робіт, послуг)	тис.грн.	305 412	371 360
	для потреб ЗС України	тис.грн.	55	2 703
	на експорт	тис.грн.	288 078	353 012
2	Обсяг реалізованої продукції (робіт, послуг)	тис.грн.	311 491	331 256
	для потреб ЗС України	тис.грн.	55	2 703
	на експорт	тис.грн.	286 798	307 536
3	Основні засоби			
	залишкова вартість	тис.грн.	254 142	225 547
	первісна вартість	тис.грн.	558 929	560 196
	знос	тис.грн.	304 787	334 649
4	Чистий прибуток (збиток)	тис.грн.	-330 106	-389 701*
5	Дебіторська заборгованість	тис.грн.	186 563	163 669
	бюджету (невідшкодований ПДВ, тощо)	тис.грн.	40 768	40 462
	Міністерство оборони України, ІВФ	тис.грн.	0	0
6	Кредиторська заборгованість, всього	тис.грн.	915904	1721729
	у тому числі:			
	перед Пенсійним фондом	тис.грн.	105 049	104 890
	перед іншими держ. фондами	тис.грн.	553	0
	за енергоносії	тис.грн.	5 030	8 623
	за водопостачання та водовідведення	тис.грн.	2 255	4686
	із виплати заробітної плати	тис.грн.	26 874	34 290
	у т.ч. прострочена	тис. грн.	0	26 725
7	Борги банкам	тис.грн.	86 820	135 016
8	Перерахування до бюджетів всіх рівнів	тис.грн.	20 838	18 564
9	Середньооблікова чис. штатних працівників	осіб	4 183	3 852
10	Середньоміс. заробітна плата одного штатного працівника	грн.	2 497	2 641
11	Капітальні інвестиції	тис. грн.	37 750	21 546
12	Фондовіддача	коєф.	1,23	1,47

*) Валовий прибуток 2014 р. склав +51 447 тис. грн.